

مداخلات زود هنگام در بخش مراقبت های ویژه نوزادان

به همراه راهکارهای عملی ماساژ نوزادان

مؤلفان

نوید میرزاسانی

عضو هیئت علمی دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

سید روح اله افتخاری

کارشناس ارشد کار درمانی

شهرزاد سلطان زاد

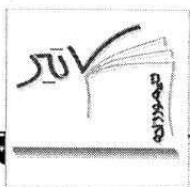
کارشناس ارشد کار درمانی

دکتر فرشاد اخوتیان

استاد مرکز تحقیقات فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

ویراستار

مرجان شهبازی

تیمورزاده نوین

عنوان و نام پدیدآور : مداخلات زود هنگام در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان : به همراه راهکارهای علمی ماساز نوزادان
تهران : تیمورزاده نوین، ۱۳۹۴
مشخصات نشر : ۱۰۳ ص. : مصور، جدول، نمودار.
شابک : 978-600-6273-99-0
وضعیت فهرست نویسی : فبیای مختصر
پادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی : <http://opac.nli.ir> قابل دسترسی است.
پادداشت : مولفین نوید میرزاخانی، سیدروح‌الله افتخاری
پادداشت : شهرزاد سلطانزاده، شهرزاد آخوتیان
شماره الفبا : کتابنامه: ص. ۱۰۳
شماره ثبت‌نامی ملی : میرزاخانی، نوید، ۱۳۵۰ - ۳۸۵۱۸۸۴

اولین و تنها ناشر دارنده تئدیس دیموند در
بازار توزیع و بخش کتب پزشکی در کشور

نام کتاب : مداخلات زود هنگام در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان
به همراه راهکارهای علمی ماساز نوزادان

مولفان : میرزا - سید روح‌الله افتخاری - شهرزاد سلطانزاده - فرهاد آخوتیان
ناشر : تیمورزاده نوین
شابک : ۹۹-۶۰۰-۶۲۷۳-۶۷۸
نوبت چاپ : اول - پائیز ۱۳۹۴
شمارگان : ۱۰۰۰ جلد
لیتوگرافی : سحر گرافیک
چاپ و صحافی : نمونه
بهاء : ۱۲۰۰۰ تومان

تیمورزاده نوین

نشانی دفتر مرکزی: تهران - میدان ۷ تیر - ابتدای خیابان قائم مقام فراهانی - پلاک ۳

تلفن: ۸۸ ۳۲ ۱۸ ۱۸ - ۸۸ ۳۲ ۳۱ ۳۱ - ۸۸ ۳۲ ۳۴ ۳۴

دورنگار: ۸۸ ۳۲ ۸۲ ۸۲ - کد پستی: ۱۵۸۹۹

پست الکترونیکی: te.book7tir@yahoo.com

مقدمه

با ایجاد واحدهای مراقبت ویژه نوزادان از چهار دهه قبل و پیشرفتهای تکنولوژیک کاهش شدیدی در نرخ مرگ و میر نوزادان به ویژه نوزادان با وزن تولد پایین بوجود آمده است. شواهد نشان میدهد که نوزادان نارس به دلیل عدم تکامل سیستم عصبی و سیستم فیزیولوژیک بدن مستعد مشکلات بسیاری هستند. برخی مشکلات این نوزادان عبارتاند از: ایسکمیک هیپوکسیا، سندرم دیسترس تنفسی، هیپو گلیسمی، سپسیس، زردی، کاهش دمای بدن بعد از تولد، خونریزی زیر عنکبوتیه و یا بین بطنی، تشنج، هیدرو سفالی، اختلالات بینایی و شنوایی، اختلالات گوارشی و صدمه‌های شناختی.

تمامی مشکلات فوق نوزادان را مستعد اختلالات عصبی-تکاملی می‌نماید، چنانکه شواهد نشان دهنده‌ی این مطلب است که زنده ماندن تعداد بسیار بیشتر نوزادان پرخطر، از جمله نوزادان دارای وزن تولد پایین-نسبت به گذشته- موجب افزایش تعداد مبتلایان به فلج مغزی گشته است. بنابراین مداخلات زود هنگام به‌عنوان یک برنامه آموزشی جهت تسهیل روند رشد حرکتی، ذهنی، کلامی و اجتماعی با هدف پیشگیری ثانویه و اصلاح تاخیر تکامل و کاهش عوارض اختلالات تکاملی و یا در موارد خفیف آسیب با برطرف کردن اختلالات و آسیبها در نوزادان پرخطر نارس، کم وزن و دارای شرایط خاص پزشکی صورت میگیرد.

فهرست مطالب

۹	فصل اول : اهمیت مداخلات زود هنگام و ارزیابی اولیه ی نوزادان
۹	در بخش مراقبت های ویژه نوزادان
۱۰	ارزیابی های اولیه نوزادان
۱۰	-رفلکس مورو (استارل)
۱۱	-رفلکس روتینگ
۱۱	-رفلکس گالانت
۱۱	-رفلکس مکیدن
۱۲	-رفلکس تونیک گردن
۱۲	-رفلکس چنگ زدن
۱۳	-رفلکس بابنسکی
۱۴	-رفلکس در جا قدم برداشتن
۱۴	-رفلکس قرار دادن پاها
۱۴	-رفلکس گرفتن با پا
۱۵	-رفلکس برون اندازی
۱۵	ارزیابی حرکات خود به خودی و دوطرفه ی نوزادان
۱۷	فصل دوم : درمان های اولیه نوزادان
۱۷	-پوزیشن دهی
۱۷	انواع پوزیشن ها
۱۸	-تحریکات اکستروسیشن و پروپریوسپشن
۱۸	-مراقبت و آغوش کانگرویی
۱۸	-آبدرمانی نوزادان
۱۹	-تحریک اعصاب کرانیال
۱۹	-هندلینگ درمانی عصب-حرکتی
۱۹	-آموزش به والدین
۱۹	-ماساژ درمانی
۲۰	ماساژ کودک
۲۳	فصل سوم : تکنیک های کلیدی
۲۴	چرا ماساژ؟؟؟
۲۶	چرا استفاده از روغن ؟

۷۲	کودکان سندرم داون	۲۶	کدام روغن ؟
۷۲	کودکانی با اختلالات حسی	۲۶	آماده سازی برای ماساژ
۷۳	کودکان فلج مغزی	۲۷	چیز هایی که برای ماساژ لازم است
۷۴	کشش و نشستن	۲۹	کی ، کجا و چگونه ماساژ دهیم
	فصل ششم: ماساژ برای گروه های مختلف سنی	۲۹	شروع ماساژ
۷۵	شروع ماساژ	۳۰	یادگیری آرام سازی و ریلکسیشن
۷۸	نوزادان تازه متولد شده	۳۱	انتخاب پوزیشن صحیح
۸۲	ایجاد یک برنامه روتین	۳۲	ماساژ جلوی بدن
۸۴	دیدگاه روانشناسی کودک	۳۲	بازوها و دست ها
۸۵	ماساژهای افلوراژ	۳۴	ماساژ قفسه سینه
۸۵	ماساژ لمس و ارتباطات	۳۵	ماساژ شکم
۸۶	بچه های بزرگتر	۳۶	اندام تحتانی و پاها
۸۶	بازبینی روانشناسی کودک	۳۹	پایان ماساژ در جلوی بدن
۸۸	تادلرز	۴۰	پشت کودک
۹۰	بازبینی روانشناسی کودک	۴۰	ماساژ پشت بدن
۹۰	روغن ها و محدودیت ها	۴۴	قسمت پایین پشت بدن
	فصل هفتم: کاهش مشکلات رایج	۴۴	پایان ماساژ در پشت بدن
۹۳	قولنج و باد	۴۵	پاها
۹۴	حس کردن دست کودک	۴۶	سر و صورت
۹۵	تکنیک هایی برای کاهش درد	۴۷	صورت
۹۶	حرکات مدور برای سینه کولیک و باد	۵۰	کشش ها
۹۷	بیوست	۵۱	کشش پاها
۹۸	مقابله با بیوست	۵۲	توالی کشش دست و پا
۹۸	حرکات مدور برای تسهیل بیوست	۵۳	پایان کشش ها
۹۹	مقابله با گریه های کج خلقی	۵۵	فصل چهارم: مراقبت های روزانه
۱۰۰	گریه های کج خلقی	۵۶	ماساژ بعد از حمام
۱۰۱	ماساژ برای کودکان کج خلق	۵۷	استفاده از حرکات مدور و تکراری
۱۰۲	دندان در آوردن	۵۸	تعویض پوشک
۱۰۳	چرب کردن پوست کودک	۶۰	تسکین برای خواب
۱۰۳	اگزما و کرادل کاپ	۶۲	زمان بازی تادلر
۱۰۳	پوست خشک	۶۶	ماساژ هندی
۱۰۵	منابع	۶۸	ماساژ آفریقایی
			فصل پنجم: کودکان با نیازهای خاص
		۷۱	ماساژ برای نیازهای خاص